
Cenu Neuron 2024 za celoživotní přínos vědě získává Cyril Höschl

English see below

Tisková zpráva Nadace Neuron

Praha 10. 10. 2024 – Spojit „duchařinu“ a „práškařinu“ a vybudovat instituci, která ve střední a východní Evropě nemá obdoby. I to se v průběhu kariéry podařilo profesoru Cyrilu Höschlovi. Za jeho celoživotní přínos v oblasti psychiatrie a duševního zdraví se mu Rada Nadace Neuron rozhodla udělit v mimořádném termínu u příležitosti dne Světového dne duševního zdraví prestižní Cenu Neuron. Tu převzal profesor Höschl, který svůj život zasvětil popularizaci psychiatrie a destigmatizaci psychiatrických pacientů, s nadšením, pokorou, ale i humorem jemu vlastním.

„Cenu Cyrilu Höschlovi jsme se rozhodli udělit u příležitosti Světového dne duševního zdraví, který je dnem vzdělávání a osvěty v této oblasti a také dnem boje proti sociálnímu stigmatu psychických onemocnění. Profesor Cyril Höschl je ztělesněním této činnosti nejen v České republice, ale i ve světě. Přišlo nám příznačné tento den oslavit právě Cenou Neuron,“ vysvětluje spoluzakladatelka a ředitelka Nadace Neuron Monika Vondráková.

Profesní dráha Cyrila Höschla je ještě pozoruhodnější tím, že na něj psychiatrie nejdříve tak trochu zbyla – po promoci nemohl najít uplatnění a své místo našel až ve Výzkumném ústavu psychiatrickém v Bohnicích. V oboru už zůstal a objevil v sobě zápal, který formoval celou jeho kariéru.

Otevření se světu

Po pádu komunismu v Československu se stal prvním prezidentem Evropské psychiatrické asociace ze středo- a východoevropských zemí. *„Dal jsem si za cíl otevřít dveře všem zemím, na které se koukalo, že tam včera slezli ze stromů. Ano, na západě měli mnohem víc možností, robustnější výzkum a byli metodologicky daleko před námi, ale tady se zase mnohem víc četlo, v mnohém jsme byli vzdělanější,“* vzpomíná Höschl.

Cyřilu Höschlovi se také podařilo **reformovat 3. lékařskou fakultu Univerzity Karlovy** a vybudovat z ní respektovanou instituci. Jeho životním dílem je pak vybudování Národního ústavu duševního zdraví v Klecanech. *„V roce 2013 tam byla louka a na podzim 2014 už stála budova. Vzniklo to v neuvěřitelném tempu. Zázrak,“* vzpomíná Höschl. Tato instituce v sobě spojuje výzkum, vzdělávání a léčbu, využívá nejmodernější technologie – a ve střední a východní Evropě se jedná o naprostý unikát.

Věda i popularizace

„Profesora Höschla nenominujeme za vynález nového antidepresiva, ale za jeho systematickou celoživotní práci na tom, aby psychiatrická onemocnění ztratila stigma, aby se lidé nebáli vyhledat pomoc odborníků, pokud pocítují psychické problémy. Současně za jeho velké zásluhy o změnu systému péče o psychiatrické pacienty a výuku nových lékařů. Cyril Höschl tak zlepšil život nám všem,“ zdůvodňuje předseda Vědecké rady Nadace Neuron Jan Konvalinka její výběr pro rok 2024. Přesto nelze opomenout ani jeho vědeckou práci a úspěchy.

Ve svých výzkumných aktivitách se profesor Höschl věnoval biologické psychiatrii, psychofarmakologii, neuroendokrinologii a neurovědám. Jako mladý vědec s kolegy vypracovával metodu, jak využívat endokrinologických procesů k diagnostice. Je také autorem zásadní české učebnice pro pre- a postgraduální studenty psychiatrie a dalších stěžejních odborných publikací. Je zakladatelem časopisu Psychiatrie a členem redakčních rad prestižních světových oborových časopisů.

Jeho zásadním přínosem ovšem zůstává osvěta v podobě přednášek, populárně-naučných textů v mainstreamových laických médiích či další akce vysvětlující psychiatrii a její koncepty široké veřejnosti. *„Snažil jsem se lidem říct, že psychiatrickí pacienti – až na výjimky – nekoušou a nevráždí. Do určité míry se to snad povedlo, ale pořád do toho musíte foukat,“* popisuje profesor Höschl své životní poslání.

„Profesor Cyril Höschl celý život neúnavně pracoval na zlepšení úrovně české i světové psychiatrie. Dařilo se mu nadchnout studenty pro studium tohoto oboru, a zároveň dokázal oslovit i širokou veřejnost. Pomohl nám pochopit důležitost psychiatrie a zasadil se o to, že se na psychiatrické pacienty společnost už nedívá tolik skrz prsty. Máme obrovskou radost, že jeho ‚dílo‘ můžeme ocenit právě Cenou Neuron,“ doplňuje Monika Vondráková.

Tisková zpráva ke stažení [zde](#).

Nadace Neuron

Nadace Neuron podporuje české vědecké prostředí, oceňuje excelentní vědkyně a vědce [Cenami Neuron](#), hledá nové vědecké talenty, realizuje [studentské stáže](#) na prestižních zahraničních univerzitách a financuje výzkum v terénu v rámci [Expedic Neuron](#), díky kterým se například podařilo objevit jedno z nejstarších mayských měst či do té doby nepopsanou opici uakari. Veškeré prostředky na chod Nadace Neuron plynou od soukromých [mecenášů](#), mezi něž

patří například Dalibor Dědek, Eduard Kučera, Josef Průša, Jaroslav Řasa, Monika Vondráková, Francesca Kolowrat, Václav Dejčmar či Marek Vašíček a Otakar Šuffner. Neuron doposud vynaložil na podporu a popularizaci české vědy 140 milionů korun, udělil 120 Cen Neuron a podpořil 12 vědeckých expedic ve výši 5,5 milionů korun.

Cena Neuron

Nadace Neuron každoročně oceňuje excelentní české vědce a vědkyně prestižní Cenou Neuron. Ocenění předává v celkem sedmi oborech. Ceny Neuron jsou prestižní ocenění pro mladé vědce i pro osobnosti s mezinárodním přesahem. Díky darům mecenášů jsou navíc spojeny s osobní finanční prémie.

Kontakt pro média:

Tereza Kopelentová
email: tereza.kopelentova@nadaceneuron.cz
tel. číslo: 605 761 653

The Neuron 2024 Award for Lifetime Contribution to Science goes to Cyril Höschl

Press release from the Neuron Foundation

Prague, October 10, 2024 - To combine "ghost science" and "powder science" and build an institution unparalleled in Central and Eastern Europe. This is what Professor Cyril Höschl has managed to do in the course of his career. For his lifelong contribution to the field of psychiatry and mental health, the Neuron Foundation Board decided to award him the prestigious Neuron Prize on the special occasion of World Mental Health Day. Professor Höschl, who has dedicated his life to the popularisation of psychiatry and the destigmatisation of psychiatric patients, received the award with his own enthusiasm, humility and humour.

"We decided to award the Cyril Höschl Prize on the occasion of World Mental Health Day, which is a day of education and awareness in this field and also a day to fight the social stigma of mental illness. Professor Cyril Höschl is the embodiment of this activity not only in the Czech Republic but also in the world. It seemed fitting to celebrate this day with the Neuron Prize," explains **Monika Vondráková**, co-founder and director of the Neuron Foundation.

Cyril Höschl's professional career is even more remarkable in that psychiatry kind of got left out of his life at first - after graduation he could not find a job and only found his place at the Psychiatric Research Institute in Bohnice. He stayed in the field and discovered a passion that shaped his entire career.

Opening up to the world

After the fall of communism in Czechoslovakia, he became the first president of the European Psychiatric Association from Central and Eastern Europe. *"I made it my goal to open the door to all the countries that were looked down upon as having come down from the trees there yesterday. Yes, in the West they had much more capability, more robust research and were methodologically far ahead of us, but here again we were much more widely read, in many ways more educated,"* Höschl recalls.

Cyril Höschl also succeeded in **reforming the 3rd Faculty of Medicine at Charles University** and building it into a respected institution. His life's work was the building of the National Institute of Mental Health in Klecany. *"In 2013 there was a meadow and in autumn 2014 there was already a building. It was built at an incredible pace. A miracle,"* Höschl recalls. The institution combines research, education and treatment, using the latest technology - and is completely unique in Central and Eastern Europe.

Science and popularisation

"We are nominating Professor Höschl not for inventing a new antidepressant, but for his systematic, lifelong work to make psychiatric illnesses lose their stigma, so that people are not afraid to seek help from professionals if they experience psychological problems. At the same time, for his great contribution to changing the system of care for psychiatric patients and training new doctors. Cyril Höschl has thus improved life for all of us," says Jan Konvalinka, Chairman of the Scientific Council of the Neuron Foundation, justifying his selection for 2024.

In his research activities, Professor Höschl has focused on biological psychiatry, psychopharmacology, neuroendocrinology and neuroscience. As a young scientist, he and his colleagues developed a method to use endocrinological processes for diagnosis. He is also the author of a seminal Czech textbook for pre- and postgraduate students of psychiatry and other key professional publications. He is the founder of the journal Psychiatry and a member of the editorial boards of prestigious international medical journals.

His major contribution, however, remains his outreach in the form of lectures, popular science texts in the mainstream lay media, and other events explaining psychiatry and its concepts to the general public. *"I have tried to tell people that psychiatric patients - with a few exceptions - do not bite and do not murder. To some extent, I hope I have succeeded, but you still have to blow into it,"* says Professor Höschl of his mission in life.

"Professor Cyril Höschl worked tirelessly throughout his life to improve the level of Czech and international psychiatry. He managed to enthuse students to study this field, and at the same time he managed to reach out to the general public. He helped us to understand the importance of psychiatry, and was instrumental in ensuring that society no longer looked down on psychiatric patients. We are very happy that we can recognise his 'work' with the Neuron Prize," adds Monika Vondráková.

Neuron Foundation

The Neuron Foundation supports the Czech scientific environment, recognises excellent scientists with the Neuron Prizes, searches for new scientific talent, carries out student internships at prestigious foreign universities and funds field research as part of the Neuron Expeditions, which have led to the discovery of one of the oldest Mayan cities or the previously undescribed uakari monkey. All funds for the Neuron Foundation come from private benefactors, including Dalibor Dědek, Eduard Kučera, Josef Průša, Jaroslav Řasa, Monika Vondráková, Francesca Kolowrat, Václav Dejčmar, Marek Vašíček and Otakar Šuffner. Neuron has so far spent 140 million crowns on the support and popularization of Czech science, awarded 120 Neuron Prizes and supported 12 scientific expeditions in the amount of 5.5 million crowns.

Neuron Prize

The Neuron Foundation annually honours excellent Czech scientists with the prestigious Neuron Prize. It presents awards in a total of seven fields. The Neuron Prizes are prestigious awards for young scientists as well as for personalities with an international impact. Thanks to the donations of patrons, they are also associated with a personal financial bonus.

Media contact:

Tereza Kopelentová

Email: tereza.kopelentova@nadaceneuron.cz

phone number: 605 761 653